

класификация на информацията

ниво 0, TLP-WHITE

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

Министерство на труда и социалната политика

Национален план за възстановяване и устойчивост

Глава „RePowerEU“

**Инвестиция 5 (C13.I5): Инсталиране на фотоволтаични системи в
съществуващи сгради за социални услуги и предоставяне на
електрически превозни средства и свързани зарядни станции за
предоставяне на социални услуги**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

по процедура чрез директно предоставяне
на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост на конкретни
крайни получатели за изпълнение на инвестиции

**BG-RRP-13.009, „Инсталиране на фотоволтаични системи (ФЕЦ) в
съществуващи социални услуги, делегирана от държавата дейност и
закупуване на електрически превозни средства, включително свързани
зарядни станции за предоставяне на социални услуги“**

Срок за кандидатстване – 07.08.2025 г.– 17.00 ч.

Deleted: 31

Deleted: 7

Съдържание

1. Компонент от Националния план за възстановяване и устойчивост:	5
2. Наименование на инвестицията:	5
3. Наименование на процедурата	5
3.1. Процедура чрез директно предоставяне на средства от механизма за възстановяване и устойчивост	5
4. Измерения по кодове, съгл. Регламент (ЕС) 2021/241 от 12 февруари 2021	5
4.1. Отчитане на социални разходи по процедурата	5
5. Териториален обхват	6
6. Цели на подкрепа по МВУ и очаквани резултати	6
7. Индикатори	8
8. Общ размер на средствата по процедурата	8
8.1. Минимален и максимален размер на средствата за конкретен проект	8
8.2. Процент на съфинансиране	9
9. Допустими кандидати	9
10. Допустими партньори	11
10.1 Изпълнители	11
11. Дейности, допустими за финансиране	11
12. Категории разходи, допустими за финансиране	14
12.1. Условия за допустимост на разходите	14
12.2. Указания за попълване на бюджет	14
12.3. Допустими разходи	15
12.4. Недопустими разходи	17
13. Допустими целеви групи	18
14. Приложим режим на минимални/държавни помощи	19
15. Приложими хоризонтални принципи, вкл. принципа за „ненанасяне на значителни вреди“	22
16. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо)	23
17. Ред за оценяване на проектните предложения	23
18. Критерии и методика за оценка на предложенията за изпълнение на инвестиции	24
19. Начин на подаване на предложения за изпълнение на инвестиции	25
20. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване	26
21. Краен срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестиции	29
22. Допълнителна информация	29
22.1. Решение на ръководителя на СНД относно предоставянето на средства от механизма	29
22.2. Условия, приложими към изпълнението на проекта, след подписване на договора за директно предоставяне на средства от МВУ	30
23. Приложения към Условията за кандидатстване и Условията за изпълнение	30
23.1 Приложения към момента на кандидатстване	30
23.2 Приложения към момента на подписване на договор за директно предоставяне на средства от МВУ	30
23.3 Приложения за информация	31

Deleted: 10
Deleted: 13
Deleted: 13
Deleted: 13
Deleted: 13
Deleted: 15
Deleted: 15
Deleted: 15
Deleted: 20
Deleted: 20
Deleted: 20
Deleted: 20
Deleted: 20
Deleted: 23
Deleted: 24
Deleted: 25
Deleted: 27
Deleted: 29
Deleted: 29
Deleted: 31
Deleted: 31
Deleted: 32
Deleted: 36
Deleted: 36
Deleted: 36
Deleted: 37
Deleted: 38
Deleted: 38
Deleted: 38

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЕСМ	Енергоспестяващи мерки
ЗЕЕ	Закон за енергийната ефективност
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИС М	Информационната система за Механизма е Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН 2020), надградена за целите на Механизма за възстановяване и устойчивост
КЕП	Квалифициран електронен подпис
КП	Краен получател е кандидат за средства от Механизма за възстановяване и устойчивост, чието предложение за изпълнение на инвестиция е одобрено с решение на ръководителя на структурата за наблюдение и докладване в резултат на извършена процедура чрез подбор или чрез директно предоставяне на средства по това постановление и с когото е сключен договор за финансиране от Механизма или е издадена заповед за предоставяне на средства от Механизма.
КПХУ	Конвенция за правата на хората с увреждания
КСС	Количествено-стойностна сметка
МВУ	Механизъм за възстановяване и устойчивост
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОС	Оценка за съвместимост
ПВУ	План за възстановяване и устойчивост
ПМС	Постановление на Министерски съвет
РСНД	Ръководител на структура за наблюдение и докладване
СМР	Строително-монтажни работи
СНД	Структура за наблюдение и докладване - е определено звено в министерство, друго ведомство от централната администрация на изпълнителната власт или определено негово звено, което отговаря за подбора, в случаите в които е предвиден такъв, за договарянето на финансиране с крайни получатели, за обобщаването на финансовата и техническа информацията и за осъществяването на контрол върху финансовото и техническо изпълнение на

	инвестициите, реализирани в рамките на споразумение с Министерството на финансите. За целите на настоящата процедура СНД е ГД ЕФМПП в МТСП.
ФЕЦ	Фотоволтаична система (централа) за производство на електроенергия от слънчева енергия
ЕРП	Електроразпределително предприятие

1. Компонент от Националния план за възстановяване и устойчивост

Глава „RePowerEU”

2. Наименование на инвестицията

Инвестиция 5 (C13.I5): Инсталиране на фотоволтаични системи в съществуващи сгради за социални услуги и предоставяне на електрически превозни средства, включително свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги

3. Наименование на процедурата

Инсталиране на фотоволтаични системи (ФЕЦ) в съществуващи социални услуги, делегирана от държавата дейност и закупуване на електрически превозни средства, включително свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги

3.1. Процедура чрез директно предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост

Средствата от Механизма за ПБУ се предоставят от ръководителя на структурата за наблюдение и докладване с договор за финансиране въз основа на одобрено предложение за изпълнение на инвестиция.

Средствата по процедурата се предоставят чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции в Плана за възстановяване и устойчивост.

В случай на промяна в Условието за кандидатстване, Конкретните крайни получатели ще бъдат информирани писмено в срок до 5 работни дни от утвърждаване на изменението.

4. Измерения по кодове, съгл. Регламент (ЕС) 2021/241 от 12 февруари 2021

Код по област на интервенция:

026a „Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност“

4.1 Отчитане на социални разходи по процедурата

Дейностите по процедурата включват мерки с основно социално измерение, принадлежащи към следната област на социалната политика¹:

Социална категория: социални политики:

8. СОЦИАЛНИ ЖИЛИЩА И ДРУГА СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

¹ Съгласно Приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2021/2105.

Тази категория се залага служебно от страна на СНД в ИСМ (ИСУН) и служебно се проследява.

5. Териториален обхват

Дейностите се изпълняват на територията на Р БЪЛГАРИЯ

6. Цели на подкрепа по МВУ и очаквани резултати

Цел на процедурата:

Целта на тази инвестиция е да се повиши енергийната ефективност, да се намали енергийната зависимост и да се подобри оперативната устойчивост в сектора на социалните услуги чрез два допълващи се компонента/дейности: инсталиране на фотоволтаични системи в общински социални услуги и предоставяне на електрически превозни средства в подкрепа на социалната дейност. Това ще доведе до намаляване зависимостта от изкопаеми горива, насърчаване на производството на възобновяема енергия и подпомагане на прехода към чиста мобилност в съответствие с Плана REPowerEU, Европейската соларна стратегия и Зеления пакт на ЕС.

Инвестицията включва две дейности:

Дейност 1 - Инсталиране в съществуващи сгради за социални услуги, делегирана от държавата дейност, на фотоволтаични системи с минимален капацитет от 15 kW и максимален капацитет от 30 kW за всяка услуга, предназначени за собствено потребление на електроенергия. Мярката е насочена към социални услуги, делегирана от държавата дейност, управлявани от общините в цялата страна, които предоставят основна подкрепа на уязвими групи, включително деца, възрастни хора и хора с увреждания. По този начин ще се повиши енергийната ефективност и ще се намали енергийната зависимост в сектора на социалните услуги в приблизително 500 съществуващи социални услуги, които са делегирана от държавата дейност. Тази мярка има за цел да постигне поне 30% намаление на годишното потребление на първична енергия от невъзобновяеми източници в обектите, където ще бъдат монтирани системите.

Дейност 2 – Закупуване на електрически превозни средства и свързани зарядни станции за целите на предоставяне на социални услуги. Мярката отговаря на нуждата от модернизиране и декарбонизиране на автопарка, използван при предоставянето на социални услуги от общините. Предвижда се закупуването на 250 електрически превозни средства, всяко от които ще бъде снабдено със зарядна станция с мощност минимум 22 kW. Мярката е от особено значение с оглед на нарастващите мобилни нужди в социалната сфера, особено в контекста на деинституционализацията и преминаването към услуги, предоставяни в общността и в домашна среда. Заместването на стари дизелови и бензинови автомобили с електрически превозни средства ще доведе до значително намаление на въглеродните емисии, както и до спестявания от гориво и поддръжка. Автомобилите отговарят на изискванията на Наредба № Н-21 от 2023 г., която въвежда в българското

законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/1161 относно насърчаването на чисти превозни средства.

Очаквани резултати:

За дейност 1 - Монтирани фотоволтаични системи за производство на електроенергия за собствена консумация в сградите на приблизително 500 съществуващи социални услуги, делегирана от държавата дейност. Постигната минимум 30 % икономия на първична енергия, произведена от невъзобновяеми енергийни източници, в сградите, предмет на интервенция по процедурата.

За дейност 2 - Закупени 250 електрически превозни средства и свързани зарядни станции, всяка с мощност минимум 22 kW.

Демаркация и допълняемост:

Процедурата допълва и надгражда мерки, които са част от цялостния процес на деинституционализацията на грижата за децата/младежите, възрастните хора и хората с увреждания.

По отношение на демаркацията с ЕСФ+ и ЕФРР следва да се има предвид, че в рамките на Националния план за възстановяване и устойчивост се финансират само т.н. „твърди“ мерки, свързани с:

- изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания.
- извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора.
- извършване на строителни дейности и закупуване на оборудване и обзавеждане, отговарящо на съвременните изисквания за енергийна ефективност.

С оглед възприетия подход по Програма „Развитие на регионите“ (финансирана от ЕФРР) за периода 2021-2027 г. за прилагане на интегрирани планове за териториални инвестиции, няма самостоятелно обособена ос за социална инфраструктура, както беше в предходния програмен период. В тази връзка е заложено само индикативно, че 5% от средствата ще се насочат за социална инфраструктура. Тук се включва извършването на строителни дейности и закупуване на оборудване и обзавеждане за изграждането на нови услуги за резидентна грижа за възрастни хора и за лица с увреждания. Предвидено е и извършването на строителни дейности и закупуване на оборудване и обзавеждане за създаване на друг тип услуги (за спешно настаняване, консултативни услуги и др.), включително и интегрирани услуги.

Със средства от ЕСФ+ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021-2027 г. ще се финансират основно „меките“ мерки, свързани с предоставянето на социалните услуги и обучението на персонала в новосъздадените по Плана за възстановяване и устойчивост и по Програма „Развитие на регионите“ нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания, както и в реформираните домове за стари хора и новосъздадени услуги за резидентна грижа за възрастни хора.

7. Индикатори

Индикаторите по процедурата са задължителни при включване на съответната дейност. Попълват се самостоятелно от конкретните крайни получатели във формуляра за кандидатстване.

По процедурата ще бъдат отчитани следните индикатори:

По Дейност 1

- Брой социални услуги с инсталиран ФЕЦ с мощност от 15 до 30 kW

Начална стойност – 0 броя (Q3, 2025 г.)

Крайна стойност – 500 броя (Q2, 2026 г.)

Целевата стойност за индикатора във всяко проектно предложение се попълва съобразно броя на всички социални услуги, делегирана от държавата дейност, чиито сграден фонд е предмет на интервенция по процедурата.

Например – ако в една сграда се предоставя само една социална услуга, то тогава за стойност на индикатора се записва 1. Ако например в една сграда се предоставят 5 услуги, за стойност на индикатора се записва 5, ако мощността на ФЕЦ е от 75 kW до 150 kW. Но в случай че мощността на монтираната ФЕЦ е под 75 kW, то стойността на индикатора следва да се намали на 4 или друго по-малко цяло число, така че да бъде спазено изискването за минимална и максимална мощност.

По Дейност 2

- Закупени електрически превозни средства и свързани зарядни станции, всяка с мощност минимум 22 kW

Начална стойност – 0 броя (Q3, 2025 г.)

Крайна стойност – 250 броя (Q2, 2026 г.)

8. Общ размер на средствата по процедурата

Общ бюджет на процедурата чрез директно предоставяне на средства от МВУ		
	Лева	%
Средства от МВУ (сума/процент)	64 721 675,07	83,33 %
Национално съфинансиране (сума/процент)	12 944 335,01	16,66 %
Общ бюджет	77 666 010,08	100 %

8.1. Минимален и максимален размер на средствата за конкретен проект

Минималният и максималният размер на средствата за конкретно предложение за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура чрез директно предоставяне на средства от Механизма е както следва:

По Дейност 1 - Инсталиране в социални услуги, делегирана от държавата дейност, на фотоволтаични системи с минимален капацитет от 15 kW и максимален капацитет от 30 kW, предназначени за собствено потребление на електроенергия

Минимален размер – неприложимо

Максимален размер – до 98 521,5 лв. на брой социална услуга (при максимална мощност 30 kW)

Максималният размер на инвестицията за всяка конкретна социална услуга се получава като се умножи заложеният разход за инвестиция във ФЕЦ за 1kW мощност в размер на 3 284,05 лв. по избраната мощност на ФЕЦ в диапазона от 15 до 30 kW.

Ако община кандидатства с проектно предложение за инсталиране на ФЕЦ на повече от една социална услуга, максималният размер на инвестицията по проектното предложение се получава като се съберат максималните размери на инвестицията за всяка конкретна социална услуга, включена в проектното предложение.

За определяне на максималния размер на инвестицията по проектното предложение може да използва следната таблица:

№ по ред	Наименование на социалната услуга, делегирана от държавата дейност	Избрана мощност на ФЕЦ в диапазона от 15 до 30 kW	Разход за инвестиция във ФЕЦ за 1kW мощност в размер на 3 284,05 лв.	Максимален размер на инвестицията за всяка конкретна социална услуга, лв.
1	...		3284,05	
2	...		3284,05	
3	...		3284,05	
....	...		3284,05	
Максимален размер на инвестицията за Дейност 1 по проектното предложение, лв. с вкл. ДДС				0

По Дейност 2 - Закупуване на електрически превозни средства и свързани зарядни станции за целите на предоставяне на социални услуги

Минимален размер – няма

Максимален размер – до 113 600 лв. Всяка община може да кандидатства за закупуване само на 1 брой автомобил и 1 брой зарядна станция.

8.2. Процент на съфинансиране

Не е приложимо

9. Допустими кандидати

9.1 Конкретни крайни получатели по настоящата процедура са **общините, на чиято територия функционира социална услуга, делегирана от държавата дейност** (<https://asp.government.bg/bg/dexnosti/sotsialni-uslugi/sotsialni-uslugi-za-palnoletni->

[litsa/registar-na-vidovete-sotsialni-uslugi-finansirani-ot-darzhavniva-byudzheta/](https://litsa.registar-na-vidovete-sotsialni-uslugi-finansirani-ot-darzhavniva-byudzheta/);
<https://asp.government.bg/bg/deynosti/sotsialni-uslugi/sotsialni-uslugi-za-detsa/registar-na-vidovete-sotsialni-uslugi-finansirani-ot-darzhavniva-byudzheta-deca/>

В случай на услуга ДДД, възложена на частен доставчик, кандидат по процедурата следва да бъде общината, а собствеността на сградата общинска.

По процедурата НЕ е допустимо да се финансира изграждане на ФЕЦ в сгради на домове за пълнолетни лица с увреждания.

По процедурата НЕ е допустимо да се финансира изграждане на ФЕЦ в сгради, които са обект на интервенция по процедура BG-RRP-11.018 „Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания“.

Допустимо е да се кандидатства за изграждане на ФЕЦ в сгради на домовете за стари хора, само ако в предложението на общината за изпълнение на инвестиции по процедура BG-RRP-11.010 „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“ не е предвидено инсталиране на ФЕЦ. Не е допустимо да се финансира изграждане на ФЕЦ в новостроящи се сгради във връзка с реформирането на съществуващите домове за стари хора.

9.1.1 Конкретният краен получател по процедурата към момента на кандидатстване подава Е -Декларация на кандидата.

Е-Декларацията на кандидата се съдържа в секция 10 „Е-Декларации“ от Формуляра за кандидатстване по процедурата. Кандидатът следва да декларира, че чрез реализиране на проектното предложение ще се постигне поне 30% намаление на годишното потребление на първична енергия от невъзобновяеми източници в обектите, където ще бъдат монтирани ФЕЦ системите, както и че не кандидатства за финансиране на ФЕЦ с мощност по-голяма от мощността с която социалната услуга е присъединена към мрежата (това е разрешената мощност по договора за доставка на ел. енергия с ЕРП).

ВАЖНО!!!

Конкретният краен получател може да избере дали да кандидатства само за дейност 1 или за дейност 2 или да подаде проектно предложение и за двете дейности по процедурата.

Конкретният краен получател подава едно общо предложение за изпълнение на инвестиция за всички сгради, в които функционират социални услуги, делегирана от държавата дейност, и на които ще се инсталира ФЕЦ.

Ако проектното предложение включва инсталиране на ФЕЦ в различни сгради на територията на общината всяка сграда се описва индивидуално, като се посочва кои социални услуги функционират в нея. Съответно в обяснителната записка или в идейния проект по част „Електро“ се посочва за всяка сграда къде ще се инсталира ФЕЦ и с каква мощност.

Във връзка с изискванията на чл. 24, ал. 5 от ПМС 114/08.06.2022 г. ще бъде извършена оценка на административния, оперативния и финансовия капацитет на всеки конкретен краен получател.

- За наличие на административен и оперативен капацитет ще бъде счетен опит на конкретния краен получател в управление на повече от два проекта по оперативните програми за периода 2014-2020г.

- За наличие на финансов капацитет ще се приема, че конкретният краен получател разполага с необходимия финансов капацитет, ако утвърдените разходи по бюджета му за текущата година са по-високи от размера на исканата БФП.

Оценката на капацитета ще бъде извършена служебно от оценителната комисия, като за източник на проверка ще бъдат използвани Информационната система ИСУН2020 и Закона за държавния бюджет.

10. Допустими партньори

Неприложимо

10.1 Изпълнители

Изборът на изпълнители е предмет на правилата, посочени в Закона за обществените поръчки.

11. Дейности, допустими за финансиране

Дейностите, предвидени за изпълнение в рамките на конкретното предложение за инвестиция, следва да гарантират постигането на целта на настоящата процедура на директно предоставяне на средства от Механизма.

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на средства от Механизма, са допустими за финансиране следните дейности:

1. Доставка и инсталиране върху сграда, в която се предоставя социална услуга, делегирана от държавата дейност, или в близост до нея (върху прилежащия терен) на фотоволтаична система (ФЕЦ) с мощност в диапазона от 15 kW до 30 kW за всяка социална услуга, за обезпечаването на собствените нужди от енергопотребление. Инсталацията включва фотоволтаични панели, конструкция за монтаж на панелите, инвертор, окабеляване, заземителна инсталация и друга необходима автоматика за функционирането на системата. Допустимо е закупуване по процедурата на батерии към фотоволтаичните инсталации, които да осигурят съхранение на произведената електроенергия и оптимизиране на потреблението.

Примерна количествена сметка за монтаж на ФЕЦ с мощност 30 kW включва следните дейности:

№	Вид дейност	Мярка	К-во
1	2	3	4
I.	Строително-монтажни дейности на ФЕЦ		
I.1	Доставка и монтаж на фотоволтаичен панел (например тип 440Wp.)	бр	70,00
I.2	Доставка и монтаж на инвертор с номинална мощност 30 kW	бр	1,00
I.3	Доставка и монтаж на РТ - ФЕЦ	бр	1,00
I.4	Доставка и монтаж на електромер и аксесоари	бр	1,00
I.5	Доставка и монтаж по постоянно токова инсталация	бр	1,00
I.6	Доставка и монтаж по променливо токова инсталация	бр	1,00
I.7	Доставка и монтаж на заземителна инсталация	бр	1,00
I.8	Доставки и монтажни работи по носещата (алуминиевата) конструкция за монтаж на фотофолтаични панели	бр	1,00
I.9	Контролни измервания и съставяне на протоколи	бр	1,00
I.10	Непредвидени разходи % от дейностите по т. 1-9	%	10,00
II.	Батерия		
II.1	Батерия за съхранение на произведената енергия - например тип EL-15HV Високоволтова LFP батерия	бр.	2,00

Важно!

Във формуляра за кандидатстване се посочва наименованието и капацитета на социалната/социалните услуга/услуги, делегирана/и от държавата дейност/и (по вид, брой, актуален адрес), които се предоставят в сградата, предмет на интервенция по предложението. В допълнение, кандидатът предоставя попълнено КСС (приложение 1).

Важно!!!

Допустими за финансиране са само проектни предложения, които предвиждат инсталиране на ФЕЦ с мощност не по-малка от 15kW и не по-голяма от 30 kW за всяка функционираща социална услуга.

2. Закупуване на електрически автомобил (категория М 1 или N 1) и закупуване и монтаж на зарядна станция за електрически автомобили с капацитет за зареждане от минимум 22 kW, отговарящ на следните минимални технически параметри за електромобили:

1) Тип превозно средство

- Тип задвижване: изцяло електрически (нулеви емисии)

- Минимум 2+1 места (шофьор + 2 пътници)

2) Батерия и пробег:

- Капацитет на батерията: минимум 60 kWh

- Автономен пробег с едно зареждане: минимум 200 км (по WLTP)

3) Товарен капацитет:

- Полезен товар: минимум 700 кг

4) Зарядни възможности:

- Възможност за зареждане от стандартна АС зарядна станция (Type 2), 22 kW
- Оборудван с бордово зарядно устройство с мощност не по-малко от 7.0 kW

5) Гаранционни условия:

- Минимум 5 години или 150 000 км за автомобила
- Минимум 8 години или 160 000 км за батерията

Кандидатът следва изрично да посочи в проектното предложение, че ще спази горепосочените изисквания!!!

Важно!!!

По настоящата процедура ще има задължителен общ брандинг по отношение на закупените електрически автомобили, както и за закупените ФЕЦ, за които ще бъдат дадени допълнителни указания в Ръководството за изпълнение на процедурата.

Всички инвестиции в социална инфраструктура трябва да бъдат напълно в съответствие с изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания („КПХУ на ООН“), включително Общ коментар 5 и заключителните бележки на комитета на КПХУ на ООН, при надлежно зачитане на принципите на равенство, свобода на избор, право на независим живот, достъпност и забрана на всички форми на сегрегация. Освен това във всяка инвестиция трябва да се гарантира изпълнението на достъпна среда в съответствие с най-съвременните стандарти за достъпност. Инвестициите ще трябва да докажат съответствие и да допринесат за стратегията за деинституционализация и съответните политики и правни рамки на ЕС за спазване на задълженията за правата на човека, а именно КПХУ на ООН и Общ коментар № 5, Европейския стълб на социалните права и Стратегията за правата на лицата с увреждания 2021–2030 г.

Нито една инвестиция няма да бъде стъпка назад в стратегията за деинституционализация на съществуващите институции или да допринесе за създаването на нови условия, които не са в пълно съответствие с КПХУ на ООН.

ВАЖНО!!!

1. Всички дейности, обект на интервенция по настоящата процедура, трябва да бъдат извършвани върху общинска недвижима собственост ИЛИ в случай че бъдат извършвани върху държавна недвижима собственост, то държавната собственост трябва задължително да е с предоставено право на безвъзмездно ползване от конкретния краен получател (община) за период от най-малко 5 години след крайното плащане към конкретния краен получател;
2. По време на фазата на изпълнение на дейностите конкретният краен получател следва да предвиди:
  - ✓ осигуряване на ефективен контрол за прилагането на релевантните за съответната дейност мерки за ограничаване на емисиите от прах и вредни вещества в атмосферата (оросяване на площадката, товарене, разтоварване и превозване на генерираните строителни отпадъци и строителни материали

съобразно приложимите мерки и изисквания по чл. 70 от Наредба № 1 от 27 юни 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от неподвижни източници на емисии), съответно да се докладва по какъв начин са изпълнени мерките;

- ✓ съхраняване на строителните материали и изхвърляне на отпадъци само на предназначенията за това места, включително тяхното предаване за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване (спазване на йерархията при управление на отпадъците);
- ✓ преди стартиране на строителния процес да се извърши анализ на източниците на шум на строителната площадка и описание на мерките за ограничаване на шума по време на строителството в зависимост от избраното местоположение на строежа, разстоянията до зони и обекти с нормиран шумов режим, продължителността и фазите на строителството, продължителността на работите през деня и през седмицата, както и от използваните строителни машини и транспортни средства.

ВАЖНО!

За целите на отчитането на постигнатите резултати по настоящата процедура е необходимо след приключване на дейностите по инсталиране на ФЕЦ, в рамките на окончателното отчитане на изпълнявания договор за финансиране на одобрената инвестиция, ККП да представи констативен протокол от ЕРП, с който е установена годността на електрическата система чрез извършване на проверка на място за степента на завършеност на инсталацията и съответствието ѝ с разрешението за строеж, договора за достъп и пренос на електроенергия до социалната услуга и проекта по част „Електро“, с което става и приемането на самата фотоволтаична електрическа система!

12. Категории разходи, допустими за финансиране

12.1. Условия за допустимост на разходите

При отпускане на средства от Механизма ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“. Те се определят на база изискванията на Регламент 2024/2509 и приложимото национално законодателство.

12.2. Указания за попълване на бюджет

Бюджетът е част от Формуляра за кандидатстване в информационната система за Механизма.

Бюджетът (секция 6 от Формуляра) следва да покрива всички допустими разходи за изпълнение на инвестицията, а не само средствата от МВУ. Ако в предложението е

предвидено съфинансиране от страна на кандидата, то следва да се включи в описанието на бюджета.

Бюджетът се представя в лева. Стойностите се закръгляват до втория знак след десетичната запетая.

В Бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от предложението.

12.3. Допустими разходи

Допустими разходи по правилата на Регламент 2024/2509 и приложимото национално законодателство.

Разходите следва да са извършени в съответствие с принципа на доброто финансово управление, съгласно чл. 33 на Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета (Финансовия Регламент).

При предоставяне на средства по конкретно предложение за изпълнение на инвестиция ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи”, детайлно описани по-долу. Бюджетът представлява предварителна оценка на очакваните разходи.

Разходите се считат за допустими в контекста на предложенията, ако са налице едновременно следните условия:

1. разходите попадат в категории разходи, включени в Условието за кандидатстване и в одобреното предложение за изпълнение на инвестиция и сключения договор за предоставяне на средства от Механизма;
2. изборът на изпълнител за реализираните дейности (услуги и/или доставки, и/или строителство) е извършен в съответствие с действащото национално и с европейското законодателство;
3. разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности, съобразно предварително заложените в договора за предоставяне на средства от Механизма изисквания;
4. разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
5. разходите са отразени в счетоводната документация на крайния получател чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
6. разходите са отразени в данъчната документация на крайния получател и могат да бъдат проследени въз основа на ефективно функционираща одитна пътека;
7. разходите могат да се установят и проверят и са подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи.

ВАЖНО!!!

Разходите за невъзстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта се финансират по настоящата процедура и представляват национално съфинансиране. Тези разходи се

включват в секция „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване, към стойността на преките разходи, съответно непреките разходи когато е приложимо, и се възстановяват на крайните получатели със средства от държавния бюджет.

Разходите за възстановим ДДС не се включват в предложението за изпълнение на инвестицията.

ДДС, начислен върху изброените преки разходи може да бъде финансиран по настоящата процедура, в случай че е невъзстановим съгласно националното законодателство и конкретния краен получател няма основание да упражни право на данъчен кредит по реда на ЗДДС.

I. РАЗХОДИ ЗА СМР

1./1.1 Разходи за инсталиране на ФЕЦ

В рамките на общата стойност на ФЕЦ се включват фотоволтаични панели, конструкция за монтаж на панелите, сунисуидален инвертор, батерийна система за съхранение на енергия с капацитет, адекватен на предвидената мощност на ФЕЦ и модела на потребление, друга автоматика, окабеляване, заземителна инсталация, Система за мониторинг и управление на фотоволтаичната инсталация и др.

Важно!!!

В посочената сума до 3 284,05 лв. с ДДС за 1 kw се съдържат всички разходи за инсталиране на ФЕЦ, в т.ч. и разходи, свързани със заснемания, проекти/становища по част „Електро“ и „Конструкции“ и с авторски надзор, разходи, свързани с набавянето на необходими разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи, както и непредвидени разходи.

II. Разходи за ДМА

2./2.1. Разходи за закупуване на електрически автомобил и зарядна станция

Важно!!!

Максималната стойност на този разход е определена в размер до 113 600 лв. с ДДС, като в общата стойност на този разход се включват и всички разходи за инсталиране/монтаж на зарядната станция и обособяване на паркоместото за зареждане на електромобили. Всяка община има право да кандидатства за закупуване само на 1 брой автомобил и 1 брой зарядна станция.

СПЕЦИФИЧНИ ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

Невъзстановимият данък добавен стойност (ДДС) е допустим разход.

Крайният получател определя ДДС като невъзстановим, когато:

1. не е регистриран по ЗДДС;
2. е регистрирано лице по чл.97а, чл.99 и чл.100, ал.2 по ЗДДС;
3. е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т.2, и стоките и услугите, финансирани по настоящата процедура са предназначени за:
  - извършване на освободени доставки по глава четвърта от ЗДДС, или
  - безвъзмездни доставки на стоки и/или услуги, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето (чл. 3, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗДДС)
4. е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по настоящата процедура, не е на лице на основание чл.70, ал.1, т.4, 5 от ЗДДС.
5. е регистрирано лице по ЗДДС и е приложил разпоредбите на чл.71а и чл. 71б от ЗДДС, в сила от 1 януари 2017 г.

Период на допустимост на разходите:

Разходите са допустими за финансиране, ако са направени от крайния получател между **01 февруари 2020 г. и 30.06.2026 г.**

ВАЖНО!!!

Всички разходи, извършени от конкретния краен получател след 30.06.2026 г., по неприключили проекти не се изплащат от отпуснатите средства от Механизма и не подлежат на одобрение, съответно възстановяване и следва да се реализират за сметка на крайния получател.

12.4. Недопустими разходи

- разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;
- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута;
- данък върху добавената стойност, когато е възстановим;
- закупуване на дълготрайни материални активи - втора употреба;
- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти.
- лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездна финансова помощ, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;

- субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови трансакции;
- разходи за организация и управление на проекта;
- разходи, които не са посочени като допустими по настоящата процедура

С цел гарантиране в максимална степен на спазването на **принципа за „ненанасяне на значителни вреди“**, няма да се подкрепят разходи за:

- дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата;
- дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии;
- дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране;
- дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда;

ВАЖНО!

Размерът на средствата от Механизма е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи. Извършените от конкретния краен получател недопустими разходи не подлежат на одобрение.

13. Допустими целеви групи

Неприложимо

14. Приложим режим на минимални/държавни помощи

По Инвестиция „Инсталиране на фотоволтаични системи в съществуващи сгради за социални услуги и предоставяне на електрически превозни средства и свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги“ е приложим режим „непомощ“ - помощ извън обхвата на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС.

Държавната политика в областта на социалните услуги се осъществява в сътрудничество с държавните органи, органите на местното самоуправление и други, които създават условия и съдействат за реализирането на програми и проекти в тази област. В тази връзка, органите на изпълнителната власт са публични органи, създадени да осъществяват държавно-властнически правомощия, като подпомагат реализирането на държавната политика в своята област на компетенции. Ролята на държавата е в осигуряването на средства за социални услуги, във формирането на политиките и в осъществяването на контрол и мониторинг. Създавайки и поддържайки социални услуги, които се финансират от държавния бюджет, държавата чрез общините изпълнява своята отговорност за осигуряване на социална подкрепа за гражданите в уязвимо положение. Съгласно чл. 42 от ЗСУ дългосрочното планиране на финансирането на социалните услуги от държавния бюджет се осъществява въз основа на Националната карта на социалните услуги. Съгласно чл. 43, ал. 1 от ЗСУ от държавния бюджет чрез бюджетите на общините се финансират само социални услуги, включени в Националната карта на социалните услуги. Съгласно чл. 43, ал. 3 от ЗСУ стандартът за делегирана от държавата дейност, по който се финансира от държавния бюджет социална услуга, не може да надвишава размера на разходите за нейното предоставяне. Съгласно чл. 43, ал. 4 от ЗСУ общините и частните доставчици на социални услуги нямат право да получават приходи от предоставянето на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет.

Всички услуги, които ще се финансират в рамките на проекта, са делегирана от държавата дейност и ще бъдат включени в Националната карта на социалните услуги. Собствеността на сградите (материалните активи), в които се предоставят услугите и които са обект на интервенция по процедурата, е единствено общинска или държавна. По проекта няма да бъдат правени инвестиции в частна собственост. Социална услуга, делегирана от държавата дейност, може да бъде открита създадена като такава, само ако тя бъде предложена от общината и за това бъде взето решение от Общинския съвет. Отговорността за предоставянето на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, е изцяло на общините. Частни доставчици не могат да създават социални услуги, които да се финансират от държавния бюджет. Такъв законов механизъм няма. В допълнение следва да се има предвид, че възможността кметът да възложи предоставянето на социалните услуги на частен доставчик съгласно Закона за социалните услуги е правна възможност, а не задължение за общините. При хипотеза на възлагане на частен доставчик на предоставянето на социална услуга собствеността на материалните активи не се променя и остава общинска собственост. Общините са основни доставчици на социални услуги в България. Съгласно Закона за социалните услуги, общинските съвети определят общинската политика в областта на социалните услуги в съответствие с установените потребности на общинско ниво и приоритетите на държавната политика. Кметовете на общини провеждат общинската политика в областта на социалните услуги в съответствие с решенията на общинския съвет, извършват анализ на потребностите от социални услуги в общината и предлагат на общинския съвет организацията и начина на управление на социалните услуги на територията на общината, които се финансират със средства от държавния и общинския бюджет. Кметовете предлагат на общинския съвет създаване, прекратяване, промяна на броя на потребителите и промяна на мястото на предоставяне на социалните услуги, които се финансират от държавния бюджет, от общинския бюджет и при условията на публично-частно партньорство. Те управляват предоставянето на социалните услуги на територията на общината, които се финансират със средства от държавния и общинския бюджет и отговарят за спазване на стандартите за качество на социалните услуги на територията на общината, които се финансират със средства от държавния и общинския бюджет. Кметовете могат да възлагат предоставянето на социални услуги, които се финансират със средства от държавния и общинския бюджет, на частни доставчици на социални услуги. Те осъществяват и контрол и мониторинг на социалните услуги, които се предоставят на територията на общината и се финансират със средства от държавния и общинския бюджет, следят за законосъобразното разходване на средствата от държавния и общинския бюджет за финансиране на социалните услуги на територията на общината, извършват анализ на състоянието и ефективността на социалните услуги, които се предоставят на територията на общината, и предлагат на общинския съвет мерки за подобряване на качеството и ефективността на услугите. Техен ангажимент е да поддържат актуална информация за всички социални услуги, които се предоставят на територията на общината, и за техните доставчици, както и да осъществяват контрол относно своевременното събиране на таксите за ползване на социални услуги на територията на общината, които се финансират със средства от държавния и общинския бюджет. Чрез предоставянето на широк набор от

социални услуги се гарантира правото на гражданите в Република България на равен достъп до социални услуги, отговарящи на индивидуалните потребности на лицата.

Когато от гледна точка на правилата по държавните помощи се оценява естеството на дейност, изпълнявана от публичен орган, не може да бъде от значение това дали дейността по принцип би могла да се изпълнява от частен оператор. Такова тълкуване би означавало, че всяка дейност на държавата, която не е в изпълнение на публичните ѝ функции представлява икономическа дейност. Затова трябва да се вземат под внимание специфичните обстоятелства, при които се изпълнява дейността, за да се прецени дали тя е икономическа. Дейностите по инвестицията са свързани с прерогативите на държавите да предоставят определени социални услуги на своето население. Инвестицията е свързана основно с подобряване на енергийната ефективност и средата в сградите в които се предоставят социални услуги в общността, делегирана от държавата дейност.

Създавайки и поддържайки система на социални услуги, която се финансира поначало от държавния бюджет, държавата не цели да се ангажира с платени дейности, а изпълнява своята мисия по отношение на населението си в социалната сфера.

Важно е да се отбележи че общините нямат търговски или икономически интерес от предоставянето на въпросните социални услуги. Като доставчици на социални услуги, които са делегирани от държавата дейности, общините не осъществяват икономическа дейност, а изпълняват регламентирани им законови задължения към населението. Следва да се подчертае изразения публичен характер на системата, липсата на потенциална ценова конкуренция, задължението на общините да осигурят достатъчно места в услугите, фактът, че събираните такси не покриват реалните разходи, както и елементът на солидарност, който е характерен за системата на социалните услуги. Конкретни крайни получатели по процедурата общини на чиято територия функционира социална услуга, делегирана от държавата дейност, представляват публични субекти – структури на местната власт. Наред с неикономическите дейности и функции на местна власт, които изпълняват, те извършват и икономическа дейност. Икономическата дейност на общините е несъществена по размер и обхват спрямо неикономическата им и е неотделима част от правомощията им на местна власт. Следователно, всички дейности на общините са свързани с упражняването на правомощията им на местна власт. Поради това, те попадат извън определението за предприятие и респективно извън обхвата на правилата за държавни и минимални помощи.

В допълнение всички дейности по проекта, свързани с възлагане на проектиране, извършване на строителни дейности и/или доставка на оборудване и обзавеждане, ще бъдат възлагани от общините крайни получатели по реда на Закона за обществените поръчки.

Що се касае за приложимостта на режима на минимални/държавни помощи по отношение на цялостната реформа в областта на социалните услуги следва да се има предвид, че в рамките на ПВУ, като част от тази мащабна реформа, ще се финансират само дейности, свързани с изграждане на нови социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи специализирани и консултативни социални услуги (дневна грижа, терапия и рехабилитация, обучения за придобиване на умения и т.н.) за лица с увреждания и/или реформиране/ремонтиране на съществуващи социални услуги, делегирана от държавата дейност, тоест дейности, които попадат извън обхвата на правилата по държавните помощи. Съгласно Закона за социалните услуги, Министерският съвет определя държавната политика в областта на социалните услуги. Общинските съвети определят общинската политика в областта на социалните услуги в съответствие с установените потребности на общинско ниво и приоритетите на държавната политика.

Реформата в областта на социалните услуги по същество е част от прерогативите на официалната власт и се извършва от държавата. Със ЗСУ се предприе цялостна реформа в сектора на социалните услуги. В него се уреждат всички ключови въпроси от значение за сектора на социалните услуги, както и ангажиментите на държавата, общините и другите заинтересовани страни в процеса на планиране, предоставяне, финансиране, контрол и мониторинг на социалните услуги. Социалните услуги са определени не като места и сгради, а като дейности за подкрепа, за превенция и/или преодоляване на социалното изключване, реализиране на права и подобряване на качеството на живот. Видовете социални услуги са дефинирани в зависимост от основните групи дейности. Специален фокус в закона е поставен върху качеството на социалните услуги и достъпа до услуги на всички лица. Чрез реформата, държавата изпълнява законовото си задължение за предоставяне на качествени социални услуги, като си сътрудничи с общините. Следователно чрез това сътрудничество общинските и държавните органи упражняват правомощията си, за да изпълнят задълженията си към населението и е неразделна част от усилията на тези органи да осигурят качествено и достъпно предоставяне на социалните услуги в България на всички нуждаещи се граждани. В този смисъл дейности, извършвани по реформата в областта на социалните услуги, остават свързани с упражняването на властническите правомощия и затова попадат извън обхвата на понятието предприятие и респективно са извън обхвата на правилата за минимални/държавни помощи.

15. Приложими хоризонтални принципи, вкл. принципа за „ненанасяне на значителни вреди“

По настоящата процедура следва да е налице съответствие на предложенията за изпълнение на инвестиция със следните принципи:

1) Предложенията за изпълнение на инвестиции следва да са в съответствие с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.

Посоченият принцип изисква всички предвидени инвестиции (дейности и активи) по настоящата процедура да НЕ водят до значителни вреди за следните **шест екологични цели**:

- а) смекчаване на изменението на климата;
- б) адаптиране към изменението на климата;
- в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;
- г) преход към кръгова икономика;
- д) предотвратяване и контрол на замърсяването;
- е) защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите.

Подробна информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ е налична като приложение към Условието за кандидатстване.

Съответствието на предложенията за изпълнение на инвестиции с хоризонталните принципи и принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ подлежи на деклариране от кандидатите при подаване на предложението.

Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява и на етап изпълнение на проектите.

16. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо)

Планираната продължителност на всеки проект, включително дейностите, предвидени в него, **не може да бъде по-късно от 30.06.2026 г.**

17. Ред за оценяване на проектните предложения

Оценката на предложенията за изпълнение на инвестиция ще бъде извършвана по реда на ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост.

Предложението/ята за изпълнение на инвестиция се оценяват в съответствие с критериите, описани в утвърдените Условия за кандидатстване. Оценката се извършва в информационната система за Механизма и се документира чрез попълване на таблици.

Важно!

Предложенията за изпълнение на инвестиции се оценяват и финансират по реда на подаването им в ИСУН. В случай на изчерпване на финансов ресурс по процедурата, предложенията за изпълнение на инвестиции, които са подадени последни ще останат в списък с резервни проектни предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране, подредени по реда на подаването им в ИСУН.

В случай на освобождаване на финансов ресурс по процедурата, средствата от Механизма ще бъдат предоставяни на предложенията за изпълнение на инвестиции от резервния списък по реда на тяхното подаване.

В съответствие с чл. 24, ал. 4 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост при установяване на нередовности, непълноти и/или несъответствия в предложението структурата за наблюдение и докладване изпраща на конкретния краен получател уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването им в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния краен получател. В този случай срокът за оценка спира да тече до датата на тяхното отстраняване.

В съответствие с чл. 24, ал. 3 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост оценяването на предложенията се извършва в срок до един месец от крайния срок за подаването им.

За да бъде допуснато до директно предоставяне на средства от Механизма, предложението за изпълнение на инвестиции трябва да отговаря на всички критерии за оценка, съгласно приложение „Таблица за оценка на предложение за изпълнение на инвестиции чрез директно предоставяне на средства от Механизма на крайни получатели“ по съответната процедура.

ЗАБЕЛЕЖКА! Оценителната комисия има право да прави препоръки за ревизиране на дейностите и бюджетите на проектите!

В случай че по време на оценката се установи наличие на недопустими, необосновани или надвишени разходи, съответните разходи от бюджета на проекта ще бъдат служебно премахвани/коригирани или на кандидата ще бъдат предоставяни указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

След оценката на предложението за изпълнение на инвестиция, при положително становище, решението на Ръководителя на СНД да предостави средства от Механизма се обективира в договор за директно предоставяне на средства на конкретния краен получател.

18. Критерии и методика за оценка на предложенията за изпълнение на инвестиции

Предложението за изпълнение на инвестиции по процедура чрез директно предоставяне на средства от Механизма на крайни получатели се оценяват въз основа на критериите в „Таблица за оценка на предложение за изпълнение на инвестиция по процедура чрез директно предоставяне“ - приложение за информация към пакета с документи по настоящата процедура.

19. Начин на подаване на предложения за изпълнение на инвестиции

Подаването на предложението за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез **ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ** единствено с използването на валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на **следния интернет адрес:** <https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/Active>

Формулярът за кандидатстване към процедурата се попълва от кандидата, като предложението се подписва с квалифициран електронен подпис (КЕП) на лицето оправомощено да представлява кандидата. В случаите, в които за подаването на проекта с КЕП е оправомощено друго лице, то в секция „Прикачени документи“ на Формуляра за кандидатстване се прилага копие на заповед за оправомощаване на съответното лице.

Информационната система за Механизма предоставя възможност за коригиране и допълване на формуляра докато той е в режим чернова и работата по него се съхранява на сървърите на системата.

Изискванията се съгласно т. 20 от Условието за кандидатстване придружителни документи към Формуляра за кандидатстване също се подават изцяло електронно.

При подготовката и за подаването на проектното предложение ККП може да използва публикуваните Указания към системата.

По време на оценката, комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовностите по подаденото предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в Информационната система за Механизма, от който е подадено предложението и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими.

Важно!!!

Конкретен краен получател подава едно общо предложение за изпълнение на инвестицията, както за всички сгради, в които функционират социални услуги, делегирана от държавата дейност, и на които ще се инсталира ФЕЦ, така и за закупуването на електрическо превозно средство и свързана зарядна станция за предоставяне на социални услуги .

Ако проектното предложение включва инсталиране на ФЕЦ в различни сгради на територията на общината всяка сграда следва да е описана индивидуално, като следва да е посочено на кои социални услуги ще се инсталира ФЕЦ и с каква мощност, сградите в които те функционират, къде ще бъде инсталирана ФЕЦ (на покрива на сградата и/или на фасадата и/или в прилежащото дворно пространство).

20. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване

Конкретният краен получател участва с предложение за изпълнение на инвестиция в настоящата процедура, като използва Формуляра за кандидатстване, публикуван в Информационната система за Механизма и съответните прикачени към него приложения. Конкретният краен получател трябва точно да се придържа към Формуляра, който се генерира в Информационната система за Механизма, както и да попълни и прикачи в системата приложенията в поле „Прикачени документи“ към Формуляра за кандидатстване.

Формулярът за кандидатстване и приложенията се попълват на български език, с изключение на полетата, които са задължителни за попълване на английски език.

Формулярът за кандидатстване трябва да бъде попълнен внимателно и максимално ясно, така че да може да бъде оценен правилно в Информационната система за Механизма.

Конкретният краен получател следва да подаде чрез Информационната система за Механизма Формуляра за кандидатстване, подписан с Квалифициран електронен подпис (КЕП) от лицето, представляващо кандидата или упълномощено от него лице.

При кандидатстване, кандидатът следва да прикачи в Информационната система за Механизма следните документи:

Документи, необходими когато в предложението за изпълнение на инвестиция е включена Дейност 1:

- **Решение на Общинския съвет за кандидатстване с предложение за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура, с което се декларира, че:**

- Всяка една социална услуга, чиято сграда е предмет на интервенция по процедурата, ще бъде поддържана минимум 5 години след датата на приключване на дейностите по инвестицията и одобрение на искането за окончателно плащане от страна на СНД;
- предназначението на сградата/помещенията, обект на интервенция по инвестицията, няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след датата на приключване на дейностите по инвестицията и одобрение на искането за окончателно плащане от страна на СНД.

Решението на ОС може да бъде предоставено по време на оценката на проектното предложение или преди подписването на договор по процедурата, в случай че при подаването на проекта не е предвидена сесия на общинския съвет.

- **Копие от Акт за собственост или документ за учредяване право на ползване на общината, на сградата/помещенията, обект на интервенция за период от най-малко 5 години след окончателното плащане към конкретния краен получател;**

- **Нотариално заверена декларация – съгласие от съсобствениците за монтаж на ФЕЦ в общите части на сградата или в прилежащото дворно пространство, при**

хипотеза на съсобственост в сградата/имота в който функционира социалната услуга;

- Обяснителна записка или идеен проект по част „Електро“ за инсталирането на ФЕЦ, в която/който задължително следва да е посочена мощността на ФЕЦ и мястото на монтажа за всяка отделна сграда, предмет на интервенции по процедурата;
- Количествено-стойностна сметка за инвестицията, структурирана за всяка отделна сграда, предмет на интервенции по процедурата, като следва да е ясно каква мощност на ФЕЦ се инсталира на всяка една сграда. (Приложение 1)

Документи, необходими когато в предложението за изпълнение на инвестиция е включена Дейност 2:

- Решение на Общинския съвет за кандидатстване с предложение за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура, с което се декларира, че закупения електрически автомобил по настоящата процедура ще се използва за обезпечаване на дейностите по предоставяне на социални услуги в общината, няма да бъде продаван и ще бъде поддържан минимум 5 години след датата на приключване на дейностите по инвестицията и одобрение на искането за окончателно плащане от страна на СНД;
- За сградата/имота, където общината предвижда да монтира зарядната станция за електрически автомобил - акт за общинска собственост на сградата/имота или документ за учредяване право на ползване на конкретния краен получател (община/) за период от най-малко 5 години след окончателното плащане към конкретния краен получател – ако е приложимо;
- Обяснителна записка и/или идеен проект по част „Електро“ и „Архитектурна“ за инсталирането на зарядната станция за електрически автомобил.

Кандидатът следва да прикачи в Информационната система за Механизма и следните документи:

- Заповед за оправомощаване на лицето, което подписва с КЕП от името на кандидата документите за кандидатстване по предложението за изпълнение на инвестиция в Информационната система за Механизма (в случай, че е приложимо);
- Формуляр за финансова идентификация (Приложение 2) – същият следва да бъде подписан и датиран;
- Заповед за упълномощаване на лице за полагане на втори подпис на договора за предоставяне на средства.
- Декларация за нередности, подписана от представляващия конкретния краен получател (подписана с КЕП) (Приложение 3) само в случай че формулярът не е подаден от лицето представляващо ККП.

В общия случай необходимите стъпки за Дейност 1 в едно проектно предложение ще включват:

1. Изготвяне на уведомление до местно Електроразпределително предприятие (ЕРП), което включва технически данни за централата;
2. На база на подадено уведомление, ЕРП следва да издаде Допълнително споразумение към съществуващия договор за достъп и пренос на електроенергия до социалната услуга. Споразумението включва информация относно разрешената мощност за изграждане на фотоволтаичната електрическа система и технически изисквания за схемата на свързване на енергийния обект към ел. уредба на клиента;
3. Съгласно Допълнителното споразумение с ЕРП и оглед на обект, проектантите изготвят проектно решение. Проектното решение по част "Електро" и част "Конструктивна" включва чертежи, схеми, изчисления, технически спецификации и указания за изпълнение на инсталацията, гарантиращи безопасна експлоатация и защита от връщане на електрическа енергия в мрежата.
  - Конструктивно становище: изготвя се от строителен инженер с пълна проектантска правоспособност, регистриран в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране. Включва описание на обекта, място на монтаж, конструктивни спецификации и препоръки относно конструкцията.
  - Електротехническо становище: изготвя се от инженер-проектант с пълна проектантска правоспособност, регистриран в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране. Съдържа подробни данни за електротехнически спецификации на централата, фотоволтаичния инвертор и изисквания за монтажа.
4. Издаване на разрешение за строеж от главния архитект на общината (района). В срок от 14 дни преди започването на изграждането се подава уведомление до Главния архитект, в което се описва мощността на инсталацията и разположението ѝ, и се прилага изготвеното проектно решение. Главният архитект издава Разрешение за строеж за монтаж на ФЕЦ на основание чл. 147, ал. 1, т. 14а от ЗУТ.
5. Доставка и монтаж на фотоволтаичната система от технически лица, притежаващи необходимата квалификация съгласно изискванията на чл. 21 от Закона за енергията от възобновяеми източници (или друга подобна национална програма за акредитация) и при спазване на всички приложими норми за безопасност на инсталацията, както и висок стандарт за качество на използваните материали.
6. След приключване на изграждането общината подава Уведомление към ЕРП и Декларация към Главен архитект, че инсталацията е поставена под напрежение и е изпълнена съгласно техническата документация. ЕРП установява годността на електрическата система чрез извършване на проверка на място за степента на завършеност на инсталацията и оформя с производителя и инсталатора констативен протокол за съответствието ѝ с разрешението за строеж, договора за присъединяване и проекта по част „Електро“, с което става и приемането на самата фотоволтаична електрическа система.

21. Краен срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестиции

Процедурата е с краен срок за подаване на предложенията за изпълнение на инвестиции до 07.08.2025 г. – 17.00 ч.

Конкретен краен получател може да задава въпроси и да иска допълнителни разяснения в срок в срок до 3 седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

Писмени разяснения, утвърдени от Ръководителя на СНД, ще бъдат дадени в същия модул на ИСУН 2020, в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

Въпросите се задават в писмена форма чрез Информационната система за Механизма ИСУН, секция „Разяснения по процедурата“.

Писмени разяснения ще бъдат дадени в срок до **10 дни от получаване на искането.**

Въпросите и разясненията ще бъдат публикувани на следните интернет-страници:
<https://eumis2020.government.bg> и <https://mlsp.government.bg>

Deleted: 31

Deleted: 7

Deleted: - 10.07.2025 г

Deleted: - 17.07.2025 г

22. Допълнителна информация

22.1. Решение на ръководителя на СНД относно предоставянето на средства от Механизма

В съответствие с чл. 25 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост при наличие на положителен резултат от оценяването ръководителят на структурата за наблюдение и докладване в едномесечен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на средства от Механизма за одобрените предложения.

В съответствие с чл. 27, ал. 1 от ПМС № 114/08.06.2022 г. в срок до 15 работни дни от влизането в сила на решението за предоставяне на средства от Плана, ръководителят на структурата за наблюдение и докладване сключва договор за финансиране с крайния получател.

Преди сключване на договор СНД извършва служебна проверка за липса на двойно финансиране.

Заявлението за профил за достъп на краен получател до Информационната система за Механизма се подава чрез системата ИСУН, модул „Договори“, през заявка за профили за достъп, като впоследствие СНД одобрява получената заявка.

Договорът се подписва от Ръководителя на СНД и от конкретния краен получател с квалифициран електронен подпис (КЕП).

След подписване на договора от страна на Ръководителя на СНД, договорът се изпраща за подпис от страна на конкретния краен получател (в т.ч. и от лицето с право на втори подпис)

посредством модул „Проектни предложения“, Комуникация с УО в ИСУН. Конкретният краен получател връща електронно подписания договор посредством ИСУН.

22.2. Условия, приложими към изпълнението на проекта, след подписване на договора за директно предоставяне на средства от МВУ

Ръководителят на СНД подписва договор за директно предоставяне на средства от Механизма (вж. Приложението към Условията) на основание чл. 27 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост.

Задълженията, които възникват за конкретния краен получател са описани в приложения договор за директно предоставяне на средства от Механизма.

До 14 дни от датата на сключване на договора за предоставяне на средства от Механизма, СНД организира информационна среща с крайните получатели и/или публикува Ръководство за изпълнение на инвестициите за запознаване с изискванията за изпълнение на инвестициите по съответната процедура, с изключение на случаите в които получателът изрично е заявил, че няма да се възползва от тази възможност.

По време на изпълнение на дейностите по проекта, получателът на средства следва да спазва публикуваното от СНД ръководство за изпълнение на инвестициите за конкретната процедура.

23. Приложения към Условията за кандидатстване и Условията за изпълнение

23.1 Приложения към момента на кандидатстване

Приложения за попълване:

Формуляр за кандидатстване, в т.ч. Е-Декларация на кандидата
КСС образец (Приложение 1)

Финансова идентификация (Приложение 2)

Декларация за нередности, подписана от представляващия конкретния краен получател (подписана с КЕП) (Приложение 3) – ако е приложимо.

Подкрепящи документи:

Съгласно т. 20. от Условията за кандидатстване

23.2 Приложения към момента на подписване на договор за директно предоставяне на средства от МВУ

Договор за директно предоставяне на средства от Механизма

Формуляр за кандидатстване

23.3 Приложения за информация

Таблица за оценка на предложение за изпълнение на инвестиция чрез директно предоставяне на средства от Механизма

Указания за попълване на Формуляра за кандидатстване

Информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“